

**Ministerieel besluit tot bescherming als monument van het
Boerenkrijgmonument met omringend hekwerk in Berlare (Overmere)**

DE VLAAMSE MINISTER VAN BESTUURSZAKEN, BINNENLANDS BESTUUR,
INBURGERING, TOERISME EN VLAAMSE RAND

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, l, 7;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006, 27 maart 2009 en 11 mei 2012;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2009 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009, 4 december 2009, 6 juli 2010, 7 juli 2010, 24 september 2010, 19 november 2010, 13 mei 2011, 10 juni 2011, 9 september 2011 en 14 oktober 2011;

Gelet op het ministerieel besluit van 17 juli 2013 tot vaststelling van een ontwerp van lijst van het als monument te beschermen Boerenkrijgmonument met omringend hekwerk te Berlare;

Gelet op de behandeling van de uitgebrachte adviezen en ingediende bezwaren door Onroerend Erfgoed en gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 3 april 2014,

BESLUIT:

Artikel 1. Wordt beschermd overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006, 27 maart 2009 en 11 mei 2012:

Wegens de historische, de artistieke en de sociaal-culturele waarde als monument:
Boerenkrijgmonument met omringend hekwerk, gelegen in
Berlare (Overmere), Baron Tibbautstraat zonder nummer
bekend ten kadaster:
Berlare, 3de afdeling, sectie D, perceelnummer 904K (deel)
zoals afgebakend op bijgevoegd plan.

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

Historische waarde:

Het Boerenkrijgmonument te Overmere werd in 1898 opgericht naar ontwerp van kunstenaar Aloïs De Beule ter herdenking van 100 jaar Boerenkrijg, een historisch gebeuren dat rond de eeuwwisseling veelvuldig door festiviteiten en plaatsing van gedenktekens in Vlaanderen herdacht werd. Het monument te Overmere verbeeldt de "Triomf van het begin van de strijd" naar analogie van de start van de Boerenkrijg in de gemeente op 12 oktober 1798 en vormt een thematisch geheel met het monument te Mol dat het gebroken verzet visualiseert.

Ontworpen in opdracht van de katholieke burgerij is het Boerenkrijgmonument exemplarisch voor de 19de-eeuwse geromantiseerde voorstelling van de opstand van de "Vlaamse religieuze plattelandsbevolking" tegen de Franse bezetter, kaderend binnen de Vlaamse ontvoogdingsstrijd en het katholiek reveil op het einde van de 19de eeuw in de gelovige landelijke dorpen.

Artistieke waarde:

Het Boerenkrijgmonument bestaande uit een zeer kwaliteitsvolle figuratieve bronzen beeldengroep op een hoog hardstenen voetstuk met omringend siersmeedwerk, getuigt van een grote artistieke waarde.

Het monument is uitermate representatief voor het artistiek vakmanschap van Aloïs De Beule (1861-1935) die zijn naambekendheid en doorbraak als monumentaal beeldhouwer dankte aan de creatie van de Boerenkrijgmonumenten in 1898 te Mol en Overmere. Met deze ontwerpen nam hij duidelijk afstand van zijn neogotische vorming aan de Sint-Lucasschool te Gent. Het standbeeld te Overmere is daarenboven het tweede oudste van de in totaal 42 door hem gerealiseerde herdenkingstekens.

Sociaal-culturele waarde:

De inplanting van het Boerenkrijgmonument op het voorplein van de Onze-Lieve-Vrouw Hemelvaartkerk, volgens de overlevering de plaats waar de Boerenkrijg op 12 oktober 1798 begon, is sociaal-cultureel belangwekkend. Gelegen tegenover het voormalige Verviershuis aan het kruispunt Baron Tibbautstraat en Kerkstraat, onderdeel van de belangrijke steenweg Gent-Dendermonde en deze leidende naar Lokeren, markeert het beeldbepalende monument de historische dorpskern van Overmere en neemt het een prominente plaats in binnen het gemeentelijk weefsel.

De jaarlijkse herdenkingsevenementen alsook de oprichting van het Museum-Donkmeer, deels gewijd aan de Boerenkrijg, onderstreept de maatschappelijke betekenis van dit volksverzet in 1798 voor de dorpsgemeenschap van Overmere en Berlare.

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 23 juni 2006, 5 juni 2009, 4 december 2009, 10 juni 2011 en 22 juni 2012 (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994, 22 augustus 2006, 18 september 2009, 11 januari 2010, 2 augustus 2011 en 27 juli 2012).

Brussel,

07-07-2014

Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering,
Toerisme en Vlaamse Rand

Geert BOURGEOIS